

22. 4. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Komplikace pro sektor stavebnictví: ručení za mzdové nároky subdodavatele

Od 1. 1. 2024 podnikatelé ve stavebnictví ručí za výplatu mzdy zaměstnancům svých subdodavatelů, a to až do výše minimální mzdy. Povinnost vzniká na základě písemné výzvy zaměstnance a v případě nesplnění hrozí pokuta až do výše 2.000.000,- Kč. Ačkoliv tato část novely zákoníku práce nevzbudila srovnatelný zájem jako jiné novinky, ustanovení § 324a zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce (dále jen „zákoník práce“) přesto přináší zásadní změnu pro stavební průmysl. Podnikatelé nyní musí být opatrnější při výběru subdodavatelů, a to včetně agentur práce, aby se vyhnuli komplikacím spojeným s nedodržením nových pravidel.

Nová právní úprava je implementací směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU ze dne 15. května 2014 o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu. Ačkoliv regulace obsažená ve směrnici cílí primárně na ochranu vyslaných zaměstnanců, novela rozšiřuje povinnosti i na čistě vnitrostátní vztahy ve stavebnictví.

Ustanovení § 324a zákoníku práce stanovuje, že dodavatel je povinen sám vyplatit mzdy, platy a odměny z dohod zaměstnancům subdodavatele v rozsahu, ve kterém se podíleli na smluvním plnění pro dodavatele. Ručení je omezeno výší minimální mzdy. Pokud ručitel svou povinnost splní, má regresní nárok vůči subdodavateli (zaměstnavateli).

Povinnost ručení upravená v ustanovení § 324a zákoníku práce se vztahuje na **podnikatele ve stavebnictví ve smyslu ustanovení § 14 písm. d) zákona č. [283/2021](#) Sb., stavební zákon**, kteří stavební činnosti realizují prostřednictvím subdodavatelů. Dále se povinnost výslovně vztahuje i na **agentury práce**, které při provádění stavebních činností dodavatelům přidělují zaměstnance. Ve smluvním řetězci o více subdodavatelích pak společně a nerozdílně s dodavatelem ručí rovněž dodavatel na nejvyšším stupni řetězce.

Kromě ručitelské povinnosti dodavatele novela zakotvuje také **informační povinnost subdodavatele (zaměstnavatele)** vůči jeho zaměstnancům. Subdodavatel je před zahájením stavebních prací povinen informovat o možném vzniku ručení, osobách ručitelů (o dodavateli a dodavateli na nejvyšším stupni smluvního řetězce) a jejich změnách, včetně podmínek, lhůty a postupu pro uplatnění práva vůči ručiteli.[\[1\]](#)

Lze se povinnosti ručení zprostit?

Ručení dle ustanovení § 324a zákoníku práce nevzniká, jestliže subdodavatel při zahájení realizace smluvního plnění předloží dodavateli potvrzení o bezdlužnosti předvídaná zákonem.[\[2\]](#) Při splnění této podmínky dodavatel neručí ani za mzdové nároky zaměstnanců subdodavatelů na nižších stupních smluvního řetězce.

Konkrétně musí subdodavatel doložit, že nemá evidován nedoplatek na pojistném a penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na veřejném zdravotním pojištění ne starší než 3 měsíce. Zároveň nesmí být subdodavatel v období 12 měsíců předcházejících zahájení realizace smluvního plnění pro dodavatele pravomocně uložena pokuta

vyšší než 100.000 Kč za porušení povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů. O potvrzení dle ustanovení § 324a odst. 8 zákoníku práce lze požádat přímo Státní úřad inspekce práce.[3]

Uplatnění nároku zaměstnancem vůči ručiteli

Pokud zaměstnavatel nevyplatil zaměstnanci za práci, kterou konal v rozsahu plnění pro dodavatele, mzdu, plat nebo odměnu z dohody do konce období splatnosti podle § 141 odst. 1 zákoníku práce,[4] má zaměstnanec právo uplatnit své mzdové nároky u ručitele. Pro vznik povinnosti ručitele mzdové nároky vyplatit je nezbytné, aby zaměstnanec písemně vyzval ručitele k plnění nejpozději do 3 měsíců od uplynutí doby splatnosti. Pokud nebude lhůta dodržena, nárok zaměstnance zaniká.

Písemná výzva zaměstnance vůči ručiteli musí obsahovat zákonem stanovené údaje, kterými jsou: (i) jméno zaměstnance, (ii) označení zaměstnavatele, (iii) druh vykonávané práce, (iv) období, za které uplatňuje mzdové nároky, a rozsah práce vykonané v rámci plnění pro dodavatele, (v) informaci o uplynutí období splatnosti mzdových nároků, (vi) požadovaný způsob vyplacení, včetně údajů nezbytných pro jeho provedení, a (vii) údaje potřebné pro výpočet zálohy na daň z příjmů a označení zdravotní pojišťovny, které se mají odvést příslušné odvody.[5]

Ručitel je povinen uspokojit mzdové nároky nejpozději do 10 dnů od doručení výzvy. Současně musí podrobně informovat dlužného subdodavatele (zaměstnavatele) o výši částek vyplacených jednotlivým zaměstnancům a o provedených srážkách. V případě smluvního řetězce musí být informovat i dalšího ručitele.

Jaké hrozí sankce?

Při nesplnění ručitelské povinnosti dodavatele hrozí pokuta až do výše 2 000 000 Kč.[6] V případě nesplnění informační povinnosti subdodavatele (zaměstnavatele) vůči jeho zaměstnancům o vzniku ručení a jejich právech a povinnostech s tím souvisejících hrozí pokuta až 200.000,- Kč.[7]

Závěr

Novela klade poměrně přísné nároky na dodavatele (generální zhotovitele), kteří jsou nuceni pečlivěji volit své subdodavatele při plnění svých zakázek. V zájmu minimalizace rizik doporučujeme zejména důsledné nastavení mechanismů pro získávání potvrzení o bezdlužnosti, a to nejen k datu zahájení spolupráce (při rozhodování o volbě smluvního partnera), ale zejména k datu zahájení realizace, jelikož pouze takové potvrzení může zajistit, že povinnost ručení nevznikne. Pro případ, že již povinnost ručení vznikne, doporučujeme současně zvážit smluvní nástroje zajišťující či utvrzující pohledávku spočívající v regresním nároku dodavatele vůči subdodavateli, a to např. zakotvením možnosti jednostranného započtení, smluvní pokuty, zajišťovacím převodem práva či pozastávkami.

Z pozice subdodavatele (zaměstnavatele) pak doporučujeme prokazatelné splnění informační povinnosti vůči zaměstnancům.

Mgr. Markéta Polendová,
advokátní koncipientka

Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář

Palladium Praha
Na Poříčí 1079/3a
110 00 Praha 1

Tel.: +420 777 601 114
e-mail: info@brizatrubac.cz

[1] Ustanovení § 279 odst. 1, písm. (j), zákoníku práce.

[2] Ustanovení § 324a odst. 8, zákoníku práce.

[3] Kontaktní údaje lze nalézt na: www.suip.cz/web/suip/e-podatelna.

[4] Nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po vzniku nároku.

[5] Ustanovení § 324a odst. 5, zákoníku práce.

[6] Ustanovení § 13 odst. 1, písm. (n) zákona č. [251/2005](#) Sb. o inspekci práce.

[7] Ustanovení § 25 odst. 1, písm. (f) zákona č. [251/2005](#) Sb. o inspekci práce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)

- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)